АГРОБИОИНСТИТУТ - Костинброд
София, бул. "Драган Цанков" 8
тел.: 963 54 07/факс: 963 54 08
Вх. № 105 / 18.06.2015 г.

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Василий Голцев, Катедра Биофизика и радиобиология при БФ на СУ „Св.Кл. Охридски" по конкурс за заемане на академична длъжност **Доцент** по научна специалност 4.3 Биологични науки (Биохимия), бр. 13, стр. 39, от 17 февруари 2015 г. от Агробиоинститут, София

с кандидат доктор **Даниела Петрова Моянкова**, главен асистент в Агробиоинститут, София

Като единствен кандидат в конкурса участва гл. ас. д-р Даниела Петрова Моянкова (Първанова). Даниела Моянкова завършва магистърското си висше образование със специализация Растителни биотехнологии в Биологически факултет, ПУ "П. Хилендарски", Пловдив 1997 г. а през 2002 г. защитава докторска дисертация (к.б.н., специалност Биохимия) на тема: " Характеризиране на устойчивостта към ниски температури при трансгенни форми тютюн", която напълно съответства на тематиката на конкурса.

В периода 2001 – 2003 г. Д. Моянкова работи като старши експерт, от 2004 до 2007 – като главен асистент в Института по криобиология и хранителни технологии, София, а от 2007 до сега е главен асистент в секция по Абиотичен стрес на Агробиоинститут, София.

Дейността на гл. ас. Моянкова е насочена към научни изследвания в областта на биохимията, физиологията, молекулярната биология и генетиката на растенията. Цялото научно творчество на гл. ас. Моянкова е представено в 29 научни труда, като 24 от тях не са използвани при защита на докторската дисертация и са представени за участие в конкурса за доцент. Последните включват 19 статии, публикувани в списания с ИФ, като общият ИФ на тези статии, съгласно авторската справка, е **23.18** и 3 статии, публикувани в списание без ИФ (Номера 15, 18 и 4А, са цитирани в списание с ИФ, което показва научната значимост на тези публикации). Изследванията на гл. Ас. Моянкова са публикувани в реномиарни международни списания, между които са Biogerontology;

European J. Plant Pathology, International J. Plant Sciences, J. Photochemistry and Photobiology B: Biology, J. Growth Regulation, Photosynthetica, Physiologia Plantarum, Plant Biology, Plant Cell, Tissue and Organ Culture, Plant Physiology and Biochemistry, Plant Systematics and Evolution, както и в реномирани български списания – Biotechnology & Biotechnological Equipment (8 бр.), Докладите на БАН (2 бр.).

Научните разработки на гл. ас. Моянкова са добре познати на световната научна общественост и те оказват съществено въздействие върху развитието на научните изследвания в областта на молекулярна генетика, тъканни култури, физиология на стреса при растенията и други, за което свидетелстват общо над 200 цитирания на нейните публикации (212 по данните на SCOPUS без самоцитирания). Особено значително влияние имат две от нейните публикации, които досега заедно са цитирани над 200 пъти (съгласно данните на Гугъл Наука). Кандидатката е представила списък на цитирания на нейните публикации от 200 заглавия, като 6 от тях са самоцитирания. Същевременно и другите публикации на Моянкова са познати на научната общественост и са добре цитирани, така че индексът на Хирш (h-index), който отразява степента на влиянието на цялостната дейност на автора, възлиза, според системата Scopus, на 8, което е добра характеристика за творчеството на гл. ас. Моянкова и неговото влияние върху световната наука.

Тематичната насоченост на научно-изследователската работа на кандидата за доцент е в областта на молекулярна биология, биохимия и физиология на растенията, еволюционна генетика. Изследванията включват създаване на изследователски подход за анализа на физиологичната и биохимичната реакция на растителните организми в стресови условия (най-вече при абиотичен стрес) и създаване на подходи за повишаване на устойчивостта на растенията към стреса, т.е. тематиката изцяло съответства на научното направление на конкурса.

По-съществените научни приноси на изследвания на гл.ас. Моянкова са:

A. разработени са експериментални подходи за анализ на устойчивост на растенията към неблагоприятни фактори на средата, които се базират върху физиологични, биохимични, биофизични и молекулярно-биологични методи. Те позволяват да се оцени нивото на устойчивост на трансгенните организми и да се проучват механизми за реализация на генетично обусловеното свойство;

B. изяснени са физиологичните, биохимични и биофизични механизми на устойчивост на трангенни форми тютюн към отрицателни температури, базиращ се на натрупване на осмопротектанти;

C. направено е цялостно проучване на балканското ендемитно възкръстващо растение *Haberlea rhodopensis* с оглед на неговото използване като модел на екстремна устойчивост към засушаване и като източник на биологично активни вещества. Детерминирани са 3 последователни състояния на растенията силивряк в процеса на засушаване и още 2 – при възстановяването им след пълно изсъхване и е направено метаболитно профилиране чрез проследяване на съдържанието на над 100 биологично важни клетъчни метаболити в 6-те състояния на растението. Анализирано е генетично и морфологично разнообразие сред популациите на *H. rhodopensis* и е проследена еволюцията и биогеографската история на рода. Като особено важен принос смятам разработената система за *in vitro* размножаване на възкръсващи растения и използването за изследванията предимно на лабораторно отгледаните растения. Открити и проучени са възможности за практическо приложение във фармакология и козметична промишленост на екстракти от листа на *Haberlea*.

Гл. ас. Д. Моянкова организира своите изследвания чрез участие в научно-изследователските проекти, като 5 от тях са международни, а 2 са финансирани от Фонда за научни изследвания на МОН.

Не са представени сведения за учебна или преподавателска дейност на Даниела Моянкова, но работейки в активно развиващ се изследователски екип, заобиколена от млади изследователи – магистри и докторанти, тя им предава знанията си и опита, участвайки по този начин в подготовката на младото поколение учени.

Заключение

Единственият кандидат в конкурса за доцент по професионално направление 4.3 Биологични науки, научна специалност Биохимия, гл.ас. д-р Даниела Моянкова е представила за конкурса достатъчна по брой, с високо научно качество и значение продукция, която е известна и призната от научната общественост и оказва влияние върху формирането на знанията в научната област на биохимията и физиологията на стреса при растенията. Тя е признат учен с високи компетенции и приноси в научната област на конкурса. Всичко това ми дава пълни основания да подкрепя предложението гл. ас. Даниела Петрова Моянкова да бъде избрана за академичната длъжност Доцент по професионално направление 4.3 Биологични науки, научна специалност Биохимия в Агробиоинститут, София.

17 юни 2015 г.
С О Ф И Я

Член на научното жури по конкурса:
.....

Проф. д-р Василий Голцев,
Катедра Биофизика и радиобиология
при БФ на СУ „Св.Кл. Охридски"